

Modelong Banghay-Aralin sa Araling Panlipunan

Kuarter 4

Aralin

5

Modelong Banghay-Aralin sa Araling Panlipunan 8
Kuarter 4: Linggo 5
TP 2024-2025

Ang materyal na ito ay inilaan lamang para sa paggamit ng mga guro na kalahok sa pilot implementation ng MATATAG K to 10 Curriculum sa Taong-Panunurang 2024-2025. Layunin nito na tumulong sa paghahatid ng mga nilalaman, pamantayan, at mga kasanayang pampagkatuto ng kurikulum. Ang anumang hindi awtorisadong pagkopya, pamamahagi, pagbabago, o paggamit ng materyal na ito labas sa itinakdang saklaw ay mahigpit na ipinagbabawal at maaaring magresulta sa angkop na mga mga legal na hakbang at kaparusahan.

Ang mga akda na ginamit sa materyal na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahinulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga bumuo ng materyal ang karapatang-arang iyon..

Mga Tagabuo

Manunulat:

- Arlene Joy T. Jacob

Tagasuri:

- Ma. Victoria Culminas - Colis, PhD.

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMERR National Research Centre

Pinagsikapang tiyakin ang kawastuhan ng mga impormasyon na nasa materyal na ito. Para sa mga katanungan o puna, maaari pong sumulat o tumawag sa Tanggapang ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa pamamagitan ng pagtawag sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 at 8631-6922 o sa pamamagitan ng email sa blr.od.@depd.gov.ph.

BANGHAY ARALIN

ARALING PANLIPUNAN, IKAAPAT NA KUWARTER, IKALIMANG LINGGO, ANTAS 8

I. NILALAMAN NG KURIKULUM, PAMANTAYAN, AT MGA KASANAYAN SA ARALIN	
A. Mga Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa mga adhikain at kontribusyon upang matugunan ang mga isyung kinakaharap ng daigdig.
B. Mga Pamantayan sa Pagganap	Nakagagawa ng pananaliksik na nakapagtataya sa mga napapanahong isyu at usapin sa sariling komunidad na nagpapakita ng pagtugon bilang mapanagutang mamamayan ng bansa at daigdig.
C. Mga Kasanayan at Layuning Pampagkatuto	<i>Mga Kasanayan</i> Nasusuri ang mga isyung pampolitika, pangkabuhayan, at pangkalikasang kinakaharap ng daigdig. 1. <i>Natatalakay ang kahulugan ng Global Financial Crisis.</i> 2. <i>Nasusuri ang mga epekto ng Global Financial Crisis.</i> 3. <i>Naiisa-isa ang mga pamamaraan at pagkontrol sa Global Financial Crisis.</i>
D. Nilalaman	Mga Isyung Pampolitika, Pangkabuhayan, at Pangkalikasan 2. Global Financial Crisis
E. Integrasyon	Panahon, Pagpapatuloy at pagbabago (Produksyon, Distribusyon, at Pagkonsumo)

II. BATAYANG SANGGUNIAN SA PAGKATUTO

Singh, M. (2023). *The 2007–2008 Financial Crisis in review*. Investopedia.

<https://www.investopedia.com/articles/economics/09/financial-crisis-review.asp>

Social impact of the global financial crisis in the Philippines. (2017, November 15). Asian Development Bank.

<https://www.adb.org/publications/social-impact-global-financial-crisis-philippines>

III. MGA HAKBANG SA PAGTUTURO AT PAGKATUTO		MGA TALA SA GURO
A. Pagkuha ng Dating Kaalaman	UNANG ARAW 1. Maikling Balik-aral PANGATWIRANAN MO: Ipaliwanag ang iyong sagot sa mga tanong na nasa ibaba base sa aralin na napag-aralan. 1. Ano ang layunin ng terorismo? 2. Ano ang epekto nito sa mga tao?	
B. Paglalahad ng Layunin	1. Paglinang sa Kahalagahan sa Pagkatuto sa Aralin Ang <i>Global Financial Crisis</i> o Pandaigdigang krisis pampinansyal ay isa sa malaking hamon sa ekonomiya ng mga bansa sa mundo. Ito ay nagdulot ng pagkalugi sa mga mamumuhunan at mga negosyante. Ating tatalakayin ang sanhi, epekto, paraan ng pagkontrol sa GFC at ang naging epekto nito sa Pilipinas. Panaoorin ang video at sagutin ang mga sumusunod na tanong. The 2007 Financial Crisis (youtube.com) Pamprosesong Tanong 1. Kailan nagsimula ang <i>Global Financial Crisis</i> ?	Maaaring maghanap ang guro ng iba pang mga video.

	2. Ano ano ang mga naging dahilan ng krisis na ito? 2. Paghawan ng Bokabolaryo sa Nilalaman ng Aralin BAG OF WORDS: Pumili ng isang bag at ipaliwanag sa sariling pangungusap ang mga salita. The image shows three identical brown money bags with white labels. The first bag is labeled 'MAMUMUHUNAN', the second 'MERKADO', and the third 'DOMINO EFFECT'. Each bag has a white drawstring at the top. <i>money bag clip art - Bing. (n.d.-c). Bing. https://tinyurl.com/ywdwmw6k</i>	
C. Paglinang at Pagpapalalim	Kaugnay na Paksa: Global Financial Crisis Ang <i>Global Financial Crisis (GFC)</i> ay isang malawakang pangyayari sa larangan ng ekonomiya kung saan nagkaroon ng malaking pagbagsak o krisis sa mga pandaigdigang merkado at institusyon ng pananalapi. Ang mga pangunahing aspeto ng GFC ay nagsimula noong 2007 at nagpatuloy hanggang sa mga sumunod na taon. Ang mga pangunahing sanhi ng GFC ay may kaugnayan sa mga problema sa sektor ng pabahay at pag-utang sa Estados Unidos, na nagdulot ng pagbagsak ng mga bangko at iba pang mga institusyon sa pananalapi. SANHI	Ang teksto na ito ay nakuha sa website na nasa sanggunian, ito ay isinalin lamang ng guro sa tulong ng mga <i>application</i>. Maaaring maghanap pa ang guro ng iba pang sanggunian.

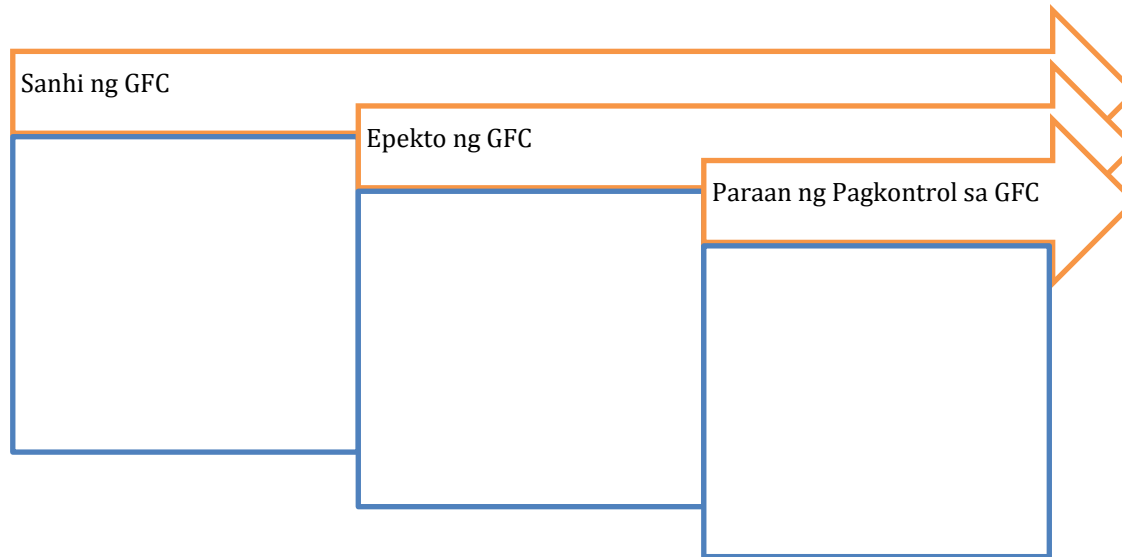
	Isa sa mga pangunahing pagnanais ng GFC ay ang pagtaas ng <i>foreclosure rates</i> (o ang bilang ng mga property na kinuha ng bangko dahil sa hindi pagbabayad ng utang ng may-ari), partikular sa mga <i>subprime mortgages</i> (utang na may mataas na panganib ng <i>default</i>) na lumitaw sa mga taon bago ito nagsimula. Dahil sa pagbagsak ng <i>real estate market</i>, maraming bangko at mga institusyon ng pananalapi ang nagsara o nagkaroon ng malaking pagbagsak sa kanilang mga <i>assets</i>. EPEKTO Ang <i>domino effect</i> ng pagbagsak ng mga bangko at institusyon ng pananalapi sa Estados Unidos ay kumalat sa buong mundo dahil sa pagkakaugnay-ugnay ng global financial system. Maraming mga bansa at kompanya ang naapektuhan ng pagbagsak ng mga malalaking institusyon tulad ng Lehman Brothers, na naging sanhi ng malawakang pag-aalis ng pondo, pagbagsak ng mga <i>stock market</i>, at pagbaba ng pandaigdigang gawaing pang-ekonomiya. PARAAN NG PAGKONTROL SA GFC (n.d.). <i>Asian Development Bank</i>. Upang tugunan ang GFC, maraming mga hakbang ang isinagawa ng mga pamahalaan at mga institusyon ng pananalapi, kabilang ang pagbibigay ng bailout (o <i>financial assistance</i>) sa mga bangko at iba pang mga institusyon na nasa panganib ng pagbagsak, pagpapalakas ng regulasyon sa sektor ng pananalapi, at pagpapatupad ng mga <i>stimulus package</i> upang pasiglahin ang ekonomiya. Ang Global Financial Crisis ay nagdulot ng malawakang pag-aalala sa kalagayan ng global na ekonomiya at nagbigay-daán sa maraming mga pagbabago sa paraan ng pangangasiwa ng pananalapi at regulasyon sa mga merkado sa buong mundo. EPEKTO NG GFC SA PILIPINAS 1. Pagbaba ng pondo	

2. Paggalaw ng piso.
3. Pagbaba ng *exports at remittance*
4. Pagbaba ng Foreign Direct Investment (FDI).

IKALAWANG ARAW

1. Pagproseso ng Pag-unawa

GRAPHIC ORGANIZER: Gumawa ng *graphic organizer* base sa hinihinging datos sa ibaba. Iuulat ng mga mag-aaral ang kanilang nabuong organizer sa klase.

	2. Pinatnubayang Pagsasanay BALITA-SURI: Ang klase ay hahatiin sa limang pangkat. Kumuha ng isang balita sa <i>internet</i> tungkol sa naranasan ng iba't ibang bansa sa mundo noong nagkaroon ng <i>Global Financial Crisis</i>. Gumawa ng pagsusuri sa balita tungkol sa mga naging dahilan, epekto at ang pagbangong ginawa ng bansang sinuri. Ito ay maaaring gawin sa <i>powerpoint</i>. IKATLONG ARAW Ang Pagbabudget ay napakahalagang gawain sa loob ng tahanan upang magkaroon ng tamang alokasyon sa mga gastusin ng pamilya. Ito rin ay magakakaroon ng malaking impluwensiya sa bawat miyembro ng pamilya sa hinaharap upang maayos na nailalaan ang mga perang natatanggap natin. 3. Paglalapat at Pag-uugnay PAGBABUDGET: Upang maiwasan ang pagkakaroon ng Krisis Pinansyal lalo na sa pamilya, gumawa ng isang budget plan. Kailangang makita sa iyong plano na mayroong mapupunta para sa impok. Maaaring ipakita ito sa isang malikhaing pamamaraan. Alamin ang perang natatanggap/pumapasok sa pamilya. I budget ito sa tulong ni nanay at tatay. Ipakita sa pagbabudget kung may nailalaan sa pag-iimpok. Ibahagi ito sa klase.	
D. Paglalahat	IKAAPAT NA ARAW 1. Pabaong Pagkatuto PANGATWIRANAN MO: Sagutin ng may katapatan ang mga sumusunod na tanong. 1.Sa kalagayan ng Pilipinas sa kasalukuyan, masasabi mo ba na ang inyong pamilya ay umunlad?	

	2.Paano hinaharap ng inyong pamilya ang suliraning pampinansyal? May mga pamamaraan ba na ginagawa ang iyong mga magulang? 2. Pagninilay sa Pagkatuto SANAYSAY: Gumawa ng isang sanaysay tungkol sa pag-iimpok. Ang sanaysay ay hindi bababa ng sampung pangungusap na isusulat sa <i>business pad</i>. Pipili ang guro ng magbabahagi sa kase Bakit mahalaga ang pag-iimpok?	

IV. EBALWAYSON NG PAGKATUTO: PAGTATAYA AT PAGNINILAY		MGA TALA SA GURO
A. Pagtataya	1. Pagsusulit: Basahin ang mga pahayag at isulat ang TOTOO kung ang pahayag ay nagpapakita ng katotohanan at HINDI TOTOO naman kung ang pahayag ay nagpapakita ng hindi katotohanan. Isulat ang sagot sa patlang _____ 1.Ang <i>Global Financial Crisis</i> ay nagsimula sa bansang Russia. _____ 2.Ang <i>Global Financial Crisis</i> ay naganap simula 2007. _____ 3.Ang pangunahing sanhi ng GFC ay may kaugnayan sa sektor ng agrikultura. _____ 4.Ang mga nangutang sa <i>real state</i> ay nakapagbayad buwan-buwan. _____ 5.Maraming mga institusyong pampinansyal sa Estados Unidos ang nagsara sa panahon ng GFC. _____ 6.Nagkaroon ng <i>domino effect</i> sa mga institusyon ng pananalapi. _____ 7.Nagkaroon ng <i>financial assistance</i> sa mga bangko sa panahon ng GFC. _____ 8.Nagkaroon ng mga pagbabago sa mga regulasyon sa mga merkado sa buong mundo. _____ 9.Ang Pilipinas ay naapektuhan ng GFC.	MGA SAGOT 1.HINDI TOTOO 2.TOTOO 3.HINDI TOTOO 4.HINDI TOTOO 5.TOTOO 6. TOTOO 7.TOTOO 8.TOTOO 9.TOTOO

	_____ 10. Isa sa epekto ng GFC sa Pilipinas ay hindi na nagpautang ang mga bangko sa mga tao dahil sa takot na di makapagbayad ang mga ito. II. Ipaliwanag ang iyong sagot sa tanong. Paano nakaaapekto ang <i>Global Financial Crisis</i> sa ekonomiya at pamumuhay ng mga bansa sa mundo? (10 puntos) 2. Gawaing Pantahanan/Takdang-Aralin 1. Ano ang climate change? 2. Paano ito nakakaaapekto sa mga tao? Sanggunian <i>Climate Change</i>. (n.d.). https://science.nasa.gov/climate-change/what-is-climate-change/.			10. HINDI TOTOO.
B. Pagbuo ng Anotasyon	Itala ang naobserhan sa pagtuturo sa alinmang sumusunod na bahagi.	Epektibong Pamamaraan	Problemang Naranasan at Iba pang Usapin	<i>Hinihikayat ang mga guro na magtala ng mga kaugnay na obserbasyon o anomang kritikal na kaganapan sa pagtuturo na nakakaimpluwensya sa pagkamit ng mga layunin ng aralin. Maaaring gamitin o baguhin ang ibinigay na template sa pagtatala ng mga kapansin-pansing lugar o alalahanin sa pagtuturo.</i>
	Estratehiya			
	Kagamitan			

	Pakikilahok ng mga Mag-aaral			Bilang karagdagan, ang mga tala dito ay maaari ding maging isa mga gawain na ipagpapatuloy sa susunod na araw o mga karagdagang aktibidad na kailangan.
	At iba pa			
C. Pagninilay	Gabay sa Pagninilay: ▪ <u>Prinsipyo sa pagtuturo</u> Anong prinsipyo at paniniwala ang naging bahagi ng ginawa sa aralin? Bakit dapat ituro ang aralin sa paraang aking ginawa? ▪ <u>Mag-aaral</u> Anong gampanin ng mga mag-aaral sa aralin? Ano at paano natuto ang mga mag-aaral? ▪ <u>Pagtanaw sa Inaasahan</u> Ano ang aking nagawang kakaiba? Ano ang maaari kong pang gawin sa susunod?			Ang mga entry sa seksyong ito ay mga pagninilay ng guro tungkol sa pagpapatupad ng buong aralin, na magsisilbing input para sa pagsasagawa ng LAC/Collab sessions. Maaaring gamitin o baguhin ang ibinigay na mga gabay na tanong sa pagkuha ng mga insight ng guro